

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. ΠΕΑ II, 36/1970

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Πρωτ. 1969 - Μαρτίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Ἄγιοι Ἀνάρχυροι
(παλαιότερον ὄνομα: Ζούνηιναι), Ἐπαρχίας Λοιμεδαίμονος
Νομοῦ Λακωνίας.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Μιχάλης
Φωφῆρος..... ἐπάγγελμα Διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἄγιοι Ἀνάρχυροι Λοικωνίας.
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 5.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Παναγιώτης Μιχράς Γεωρ-
γίτσος.....
ἡλικία 85 ἐτῶν. γραμματικαὶ γνώσεις Σχολερχεῖον.....

..... τόπος καταγωγῆς Ἄγ. Ἀνάρχυροι

β) Παναγιώτης Λούρος ἐτῶν 58 Γραμμ. Κοινοῦ

γ) Παναγιώτης Παζιεύς ἐτῶν 64 Ἑλλ. Σχολερχεῖον

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Διὰ ἐμπορεύ. ἰδιόκτητα κτήματα καὶ
κτήματα γούης Ἄγ. Ἀνάρχων, ὡς βοσκόμενοι ἄγριοι
ἐκτάβεις - κοινοτικά χιβάδια καὶ ἰδιόκτητα ἐπ' ἐνοικίῳ
Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστή-
ματα; ΟΧΙ.....

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινοῦ· δ) εἰς μονὰς κλπ. Εἰς τὴν γούην
Ἄγ. Ἀνάρχων καὶ τὰ περιεσώτερα εἰς ἰδιοκτητίαν..

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Συνθῶς τὴν διατηρεῖ.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Εἰ. ν. α. ι. ἢ. γεωργ. α. ι. κ. κ. κ. τ. ρ. ο.*

.. φ. α. ι.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *Ναι* ..

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εις αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Ὁ α. κ. ε. ὑ. κ. τ. ρ. ο.*

.. τοῦ. γ. α. ν. α. β. α. τ. κ. ρ. ι. α. ὑ. .. ἐν. οἰ. κ. ι. ἄ. τ. ρ. ο. ν. τ. ο. ὑ. ἡ. ὡ. ἡ. α. τ. οἰ. κ. α. ν. ..

.. Ἀρ. φ. λ. ι. ε. ρ. ο. ν. .. ξ. η. ω. χ. ἡ. θ. ι. α. ν. .. εἰς. αὐτοῦς. ....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) .. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ..

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρῆμα) ; ..

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *Μόνον.*

.. ἐν. τ. οἰ. οἰ. .. καί. .. εἰς. ρ. ι. κ. ρ. ἄ. ν. .. κ. λ. ι. μ. α. κ. α. .. ἄ. μ. οἰ. β. ὀ. ρ. ε. κ. α. ι.

.. εἰς. .. εἰ. ὁ. ρ. ο. s. ....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ὁχι.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ἤρ. φ. ἄ. τ. ρ. ο. ν. .. ῥ. ἄ. ν. ο. ν. .. εἰς. αὐ. ν. .. π. ε. ρ. ι. ο. σ. ἡ. ν. ..*

.. τοῦ. .. χ. ω. ρ. ι. ο. υ. ....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ὁχι.*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....
 Μόνον με ζωϊκὴν κόπρον. Ὅταν ἐσωζοῦντο χιθάρια, ἕως τὴν συμφοκίαν ἀκερέετο. καὶ ὠθεῖτο νύκτας (βραδυνές). θεί. ἐνοιμῶντο καὶ χῶμα εἰς τὸ χιθάρδι, διατύν. ζωϊκὴν ἐκ κόπρου γήλασίν του.

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἐξ. 1920. ὑπὸ τοῦ κ. Παν. Γεωργιέπου. ἔκ. τῶ χρόν. ἡ κοινότης οὐ χωρίσκει τὸν κοινότην.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἐξ. κατέχον. σιδηροῦν ἄροτρον ἔφερε. ἕως τὸ χωρίον. ἔκ. Παν. Μάκρως. ἔξ. 1925

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Χρησιμοποιεῖται τὸ μονόφτερον, δίφτερον καὶ ἐλάχιδα τὸ ζύγιον. Εἰς τὰ ἐπιμνην. ἔδαφ. χρησιμοποιοῦν. δίφτερον, ἕως τὰ ἐπὶ πᾶσι (μάκρας) μονόφτερον.

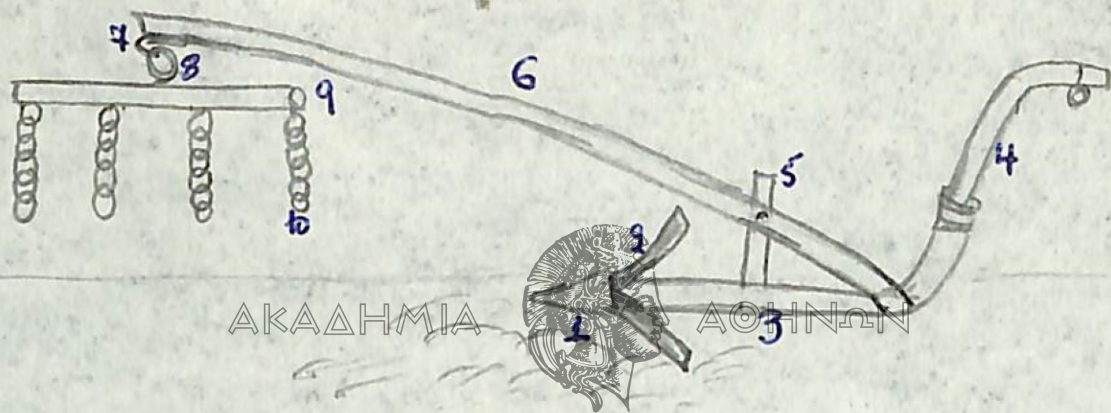
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. Οὐρά.....	4. ὕψις.....	7. κοιν. τοῦρι 10. κρεδ. ἰ..
2. Οὐρά.....	5. φτερά ἢ παράβολον.....	
3. Σταθάρι..	6. ἀνάμ.....	9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961.
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ. Δὲν. χρησιμοποιοῦνται, ἀλλ' ἔχουσιν ἡλίκους τοῦ ἔδαφους.

Ξύγιον ἄριστον μετὰ ζυγοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

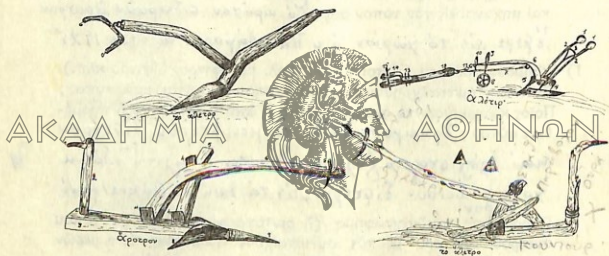
1. ὑνί	6. σταβάρη.
2. γεραί-παράβολον	7. σχάττος
3. κουντούρι.	8. θυγεία ζυγός
4. οὐρά.	9. ζυγός.
5. στήλη	10. ἄλυσίδες.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) Διὰ χρησιμοποίησιν

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..... 1950 .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Ἐλισστος. γεωργός. κατεσκεύα-
ζε. μόνος τοῦ τοῦ ἄροτρον.* .....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
νιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

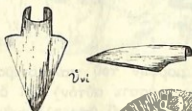
1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(¹) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστελίτε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀριθμῆσιν).

- 4) **Τὸ ὑνί.** Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδισα, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Δι' ὅρα. τὰ χωράδια ἐξηριθμωαίτο. τὸ ἴδιον ὅτι.

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ὑπο. ἐκκεν. θαν. ἰσ.
ῥω. ἐκκενρὸν ξύλον. πριμνάρι. δέντρο. γέ κλιν. πρόσ. κα. ὀπίσω
6) Ἦτο (ή είναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; Ὑπο. ξύλινη.

- 7) Ἔργαλειά διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....
..Σκεπάρνι, πριόνι (πριόνι), ξυλοφαῖ, ἀρνάρι
..καὶ ἀρίδα.....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. κατ' ἀρχάς . βόδια . ἀπὸ τοῦ 1935 καὶ ἐνεῦθεν ἄλογα καὶ γουάρια .
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; Ποίνετε . δύο .
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; Ναί .

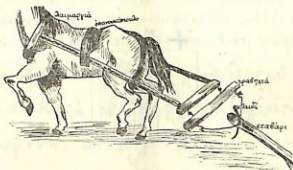

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). Ὁ ζυγός εἶναι κυλινδρικόν ξύλον . μέκουσιν ἓνός γετρον . ἐπὶ τὸν ὀπίον . ἐβδώνεται ἡ ἀλμαῖδες . εἰς τὰ κέντρον . ἔχει θυλιά . καὶ ἀχρυσῶνεται τὰ ἄροτρον .

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). εἶναι ἀλλὰ βίδιτρον . καὶ ὀνομάζεται θυλιά .
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; Ὀνδένετε δι' ἑκός .
Πῶς γίνεταί ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

γ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας : ὁ ἄνδρας.....

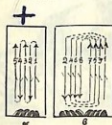
β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ὁ ἀνδρὸς καὶ ὁ βοῦς ἐν δὴν
ἐν τῷ ἄλλῳ βότῳ ἐν τῇ λαμπρῇ καὶ ἐξαρταῖν τὸν ζυγὸν ὅπου
ἔστι καὶ τὸ ἄλλο. τὸν καὶ τὸν καὶ τὸν καὶ τὸν καὶ τὸν καὶ τὸν καὶ τὸν
 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
ὁ ἀνδρὸς ἐν τῷ ἄλλῳ καὶ τῷ ἄλλῳ καὶ τῷ ἄλλῳ καὶ τῷ ἄλλῳ

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
ὁ ἀνδρὸς ἐν τῷ ἄλλῳ καὶ τῷ ἄλλῳ καὶ τῷ ἄλλῳ καὶ τῷ ἄλλῳ

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακᾶς (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α)

? Ὁργώνουν... κατ' εὐθείαν γραμμὴν:.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπαριές, νταμιές, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; **ΜΕ. ΕΠΟΡΙΕΣ**.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; **ΜΕ. ΑΥΛΑΚΙΑΝ**.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; **ΜΑΝΑΝ. ΡΕ. ΑΡΟΤΡΟΝ**.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὴν ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. **ΣΥΝΗΘΩΣ. ΑΡΓΥΝΟΥ. ΠΛΑΓΙΩΣ, ΡΕ. ΓΡΟΥΤΙΔΕΙ. ΒΑΘΕΙΑΣ. ΑΡΟΤΕΩΣ**.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Εἰς ἑλκ. τὰ ὀργώματα. μακρῶς. . . . .*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Κατὰ τὸν μῆνα φεβρουάριον γίνεται λαβεία. ἔρδεις. τοῦ ἀγροῦ. ἀναμαζομένη ὀργωμά. κατὰ τὸν Ἀπρίλιον. ἐγίνεται. δευτέραι. ὁ. ἀναμαζομένη. διβόλουν. . . . .*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ καλλιεργοῦνται ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. . . . *Συνήθως ἕνα. δι. ἔχοντες. μακρῶς. καὶ δύο κήτριά.*

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *Διὰ τὸν ἴσον. δύο. ὁμοίως. καὶ διὰ τὴν κριθῶν.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *Χρῆσιμοποιεῖται μικρὰς. εἰ. κ. ο. ἀναμαζόμενος. ν. τορβάς. . . . .*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρῳ τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μέ... εἰδυροῦν. ἔργον...*

ῥιζόκ... ἐνομοσχόλημα. ξάρι... πού. ἔχει. σχῆμα. Γ...

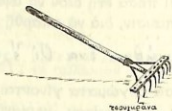
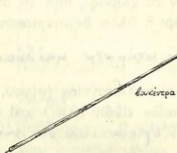
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ἄβάρνισμα. ἔχει. Παλαιότερον. ἔχινε...*

ῥιζόκ... ἐνομοσχόλημα. ξάρι... πού. ἔχει. σχῆμα. Γ...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδας, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων);

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Χρησιμοποιοῦνται... ἃ... καὶ... τοῦ... ..

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
 Συνήθως... ἢ... τοῦ... καὶ... ..
 ἡ... ..

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
 Δὲ καλλιεργεῖται... ..

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Τοῖς καλλιεργεῖται χωράφια σπέρνεται... ..

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Δὲ καλλιεργεῖται... ..

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

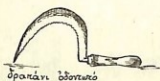
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Καγιάς

Ευάρι

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μέ. ὀδοντωτά.
δρεπάνι. (δερπῶνι. ὀδοντ. τὸ ὀνομαζομέν.)*...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Χρησιμοποιῶντες αὐτὰ. ἔνα. τὸ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Συνήθως. γὰρ. δρέπανα, ἐλαχίστοι χρησιμοποιοῦντες κόσσοι.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Ὀδοντωτή.*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Ἡ χειρολαβὴ. εἶναι. ἀπὸ. ξύλου. ὁ. σιδηροῦς. σκελετός. δὲν. ἔχει. ἰδιαίτερον. ὄνομα.*

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Πρὸ τοῦ 1920 ἐν τούτοις ἐιδηρουνεῖς. Μετὰ τοῦ 1920 ἐκ τοῦ ἐμπορίου.*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ὁὐδέποτε δι' ἐκρίζωσιν. ἤ μὲν τῆς ρόβης.*

Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἀκατάχως τοῦ ὕψους τοῦ φυτοῦ. Συνήθως ἀπὸ 30 ἕως 50 ἐκαστοῦ.*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἰσοκατάχων.*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Τὰ παροδεύουν. οἱ ἴδιοι. οἱ ἄλλοι. ἔτι. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Ὁὐκ ἔως τρεῖς χεριές μαζί. Αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν πάντες πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κ
 λοῦνται ἀγκαλιές. . . Μιμάρια . . .

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τ
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπον καὶ ποῖον ; Ἄνδρες καὶ γυν
ναῖκες. Δέν. ἔχρηθι φασασι οὐν κα. θερισταί ἀπὸ
ἄλλου τόπου. . . .

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κα
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ ἰ
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀν
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικ
 εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν) Παλλές. ξορές. ἔχρη
θι φασασι οὐν κα. ἐντόλοι. καὶ ἐσχημῶν. τα.
εἰς. εἶδας. τὰ φαγητὸν. πανς. ἐδίδετο. ὑπὸ. τοῦ
ἐργασίου. του. (ἐργασιακό.) . . .

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφ
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κα
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβά
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωντ
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Ὁχι . . .

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομά-
δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; Πάσαι
ἔτερον. ἀποβύον. τὴν. Τρίτην. Σήμερον. αὐ-
δερίαν. η. προσχὴ. δίδεται......

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμόν σχετικά
 τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν.
Συνήθως. δημοτικὰ......

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν,
 ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν
 τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερί-
ζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας
 στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθον, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν
 εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἑσθιόν. τὴν. τελευταίαν. ἡμέραν. τοῦ. θερισμοῦ.
ἀφίνον. ὅλγον. ἀθήριστον. Δεί. ὑπάρχει.
ὁχευτικὸν. ἔβλεπον......

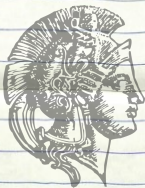
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων
σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέ-
 ρος ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς
 ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; Ἀμέσως. μετὰ. τὴν.
θερισμόν. τὸν. θεριστάς. ἀποχανθεῖ. ἄνδρας
ὁ. ὁμοῖας. συνηεντρώκει. τὰ. γιγάρια. καί.
καὶ. δένει. δεμάτια......

Καίτω εὐὸν καίμην
 καίτω εὐὸν καλαμῖνα
 Θερίζει ὁ Γιάννος
 Θερίζει καὶ ἡ Αντώννα
 Θερίζει ἡ Αντώννα
 καὶ ὁ Γιάννος τὸ κυλῖν
 καὶ ὁ βαρουμάς εὐ' ἀγῖν
 τὸ σταίρε ἀγῖν
 καὶ τὸ ἀφενικὸ γιγνίει.
 Μέσσι γέροι κουβαζῶν
 τὸν καιρὸν εὐὸν πάν.

Γυνῶν τὰ γυνήματα
 καὶ πρὸς παῖρος γιὰ θεο.
 καὶ φαίεντες ἔρχοντο πρὸς
 Θερίζουν τὸ σταίρε
 καὶ κόρη καὶ τὸ παλαιοῦ.

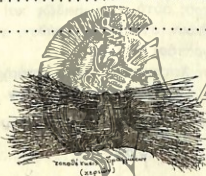
ΑΘΗΝΩΝ

Πρωτοδικὸν Θερίζει εὐὸν κριδῖν.
 Ἐργους τοὺς ἔργους Θερίζει ἔργους, ἔργους.
 καὶ καὶ ὅσον ἔδερνε τὴν ἔδερνε οἱ πόνοι.
 καὶ εὐὸν δερνῶντι ἀπομένονε καὶ τὸ παλαιοῦ.
 εἰς τὴν ποδῖα τὴν τὸν νῆα καὶ τὸν νῆα.
 Πέρδιν τὴν ἀπομένονε καὶ τὴν εὐχνορῶντι.
 Ἐγῶ τὸν νῆα πορτῖν καὶ καὶ τὸν νῆα.
 καὶ εὐὸν τὸν χρυσὸν νῆα καὶ τὸν νῆα.
 εἰς τὴν ποδῖα τὴν τὸν νῆα καὶ τὸν νῆα.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποίους ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποίους τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *Ο. ἐργάτης.*

*..οὐ..δένει..ταὶ..δεμάτιαι..ἀναγκάζεται..Μισα.
..χ.δακ.τῆς..ζό..δέμα..(δεματιῶν)..ἔτα....
..καὶ..ἐναι..ἀπὸ..εἰς..ἰσὺ..τὸ..ξεριζύνουν..
..καὶ..τὸ..ἐπρίβουν.....*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

*Συγκεντρώνονται..6-8.δεμάτια..ἐν..ἐνα.φορτίον
..ζωαν.....*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, ρίκαν); Ἐσυν-
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή
κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φυλάξις αὐτοῦ. Συνηθίζεται. ν.
διατροφή. τῶν. ζώων. π.χ. σανόν. Καλλιεργείται.
δια. σανόν. ν. κριθή. καὶ. ν. βρώμη. Ξηραίνεται
ἐν. τόσσον. Ξηραίνεται. μεταφέρεται. εἰς. τὴν. ἀπο-
θήκην. ὀνομαζομένην. ωστονόσ.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Ἐόν. Ἀπρίλιον. με. δρεπάνι.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

Δεμάτι

Σερπάρι.

φωτογραφίας) Δένεκε χειρόβοχα· καί· μπάρες· Διά·
 τα· δέ· εἰς· μο· ἐξ· μπάρες·· χειρ· εἰ· μο· φο· ρ· εἰ· τα· κα··
 δ· α· ν· ε·· ε· χύ· ρα· τος· ὄ· ρα· ρ· α· ν· ι· σ· υ·· ο· ρ· α· λ· λ· η· ρ· ε· ω· ν· ι· α· ἑ· δ· ο· υ··

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μεταφέρονται· εἰς· ὄ· ρ· ι· θ· ῥ· ἑ· μέ· ναν· τό· πον··

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; ....

Θεμωνοστάσι· τα· θεμά· τια· το· πο· δε· κα· ὑ· ν· κ· α·
 ἡ· τα· ὑ· τ· ε· χύ· ρ· εις· πρὸς· τό· κέν· τ· ρ· α· ν· καί· ἡ· θ· ῥ· ἑ· μ· ῥ· ο· ν· ι· α·
 ε· χ· υ· ρ· α· κύνου·

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ....

Ὑπῆρχαν· ἀν· ἐ· κα· θ· εν· ἄ· χ· ῥ· ῥ· ο· ν· ι· α·

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Εἰς· τὸ· ἄ· ῥ· ο· ν· καί· ἔ· ξ· ω· τοῦ· χω· ρ· ί· ο· υ· καί· εἰς·

το· πο· δε· βί· α· ν·· πον· καί· θ· υ· γ· ᾱ· νό· τ· ι· α· ς· ἀ· ν· ἐ· μ· ο· ς·
 (καί· τα· ω· ι· ᾱ· ν· η· νο· τ· ι· α· ς·)

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Κοι... εἰς γῆλιν... ποι... εἰς... 2. 60. 2. εἶρα. 5
(κλρονομικῶς)?

- 6) 'Από πότε αρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει; Μέσα. Τὸν
χίον. ἕως πέλος ἰδίου μηρός.....

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χύματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Πετραζωνι .....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἅλωνα ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). Γίνεται...καθαρισμός...χωρτωκ...

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; . . . . .

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλῶ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Εἰς τὸ ἔξω μέρος ἐτοκοθετοῦντο δὴράκια ἕξαι.
 ρα... καὶ... τὰ ὑπόλοιπα ζυγμένα ἐκαρπίζοντο...
 εἰς ἔξω... τὰν γῶραν ἐζυρίζαντο γέ. δευριάνι...
 δια' ἡγήρην ζύρανσιν καὶ ἀκαχοθεῖε ἀγωνισμός.

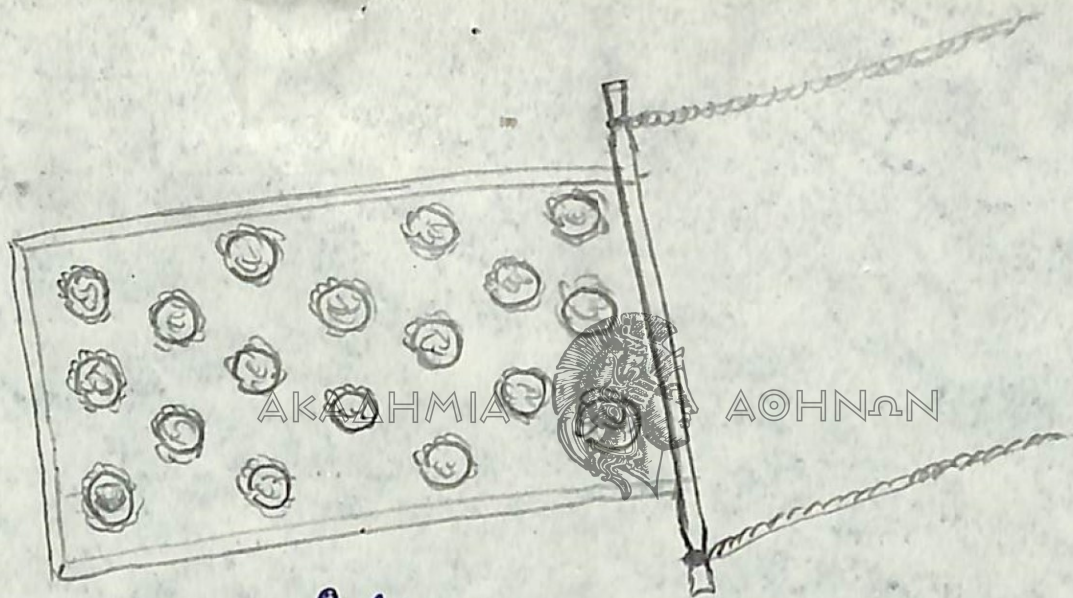
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Διὰ ἑληνῶν.

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ὕψιν στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ αὐτῶ νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀλωνιοῦ ἐτοκοθετεῖτο γι-
 δμοῦς ἢ ζυγίνος φάειρος ὕψους ἑνὸς μέτρου..
 λεγόμενος αἰετώχερος.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλιές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

Σβάρνα

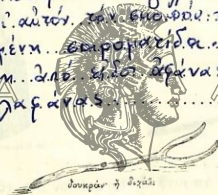

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Περὶ τήν...

ἦν. πρὶν τήν... ὥστε. καὶ. φέται. τοῦν. καί. ὥρως. δ...
 θωκ. 6. μόν... δευράτια, δια... νά. μὲν. πω. ντα. ἐκ...
 ἡ. τε. ραν. ἡ. ε. γράμ. ντα. δέ. ρέ. τήν. δύνειν. τοῦ. ἡ...
 ἡ. σου...
 .....
 .....

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινας τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): τὰ. δευράτια. ἐμ. ξύλου. φευαρι. ξύλινον...

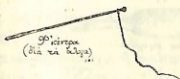
ἡ. δι. κού. δὲ. αὐτόν. τὸν. ἐκ. φά. ντα. καί. ἐκ. οὐ. πα...
 ὁ. νο. μα. το. χέ. νη. ἐκ. φά. ντα. ἡ. ἐκ. οὐ. πα. ἡ. πα...
 ἐκ. φά. νη. ἡ. πα. ἡ. πα. ἡ. πα. ἡ. πα. ἡ. πα...
 κρι. γκ. λα. φά. ντα...

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἄκόπλους στάχους; δυνάμει. ὁ. φευαρι. ὡ. καὶ. ὡ. ἐν. πα...
 τοῦ. κιν. του. τὰ. ἡ. πα. ντα. ἐκ. φά. ντα. καί. ἐκ. οὐ. πα...
 το. δ. ἡ. καὶ. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα...

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). ἡ. πα...
 ὁ. νο. μα. το. χέ. νη. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα...
 ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα...
 ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα. ἡ. πα. ντα...

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δοῦλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δεῦ... ὑπῆρχε... ἰδιαιτέρως ἀναμαζίαι .....

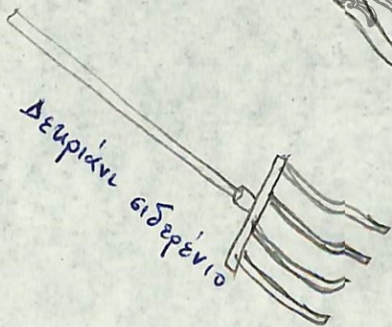
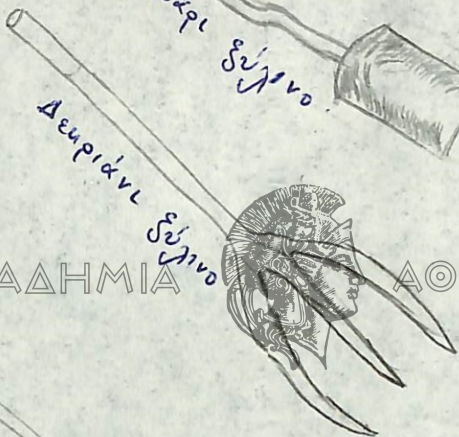
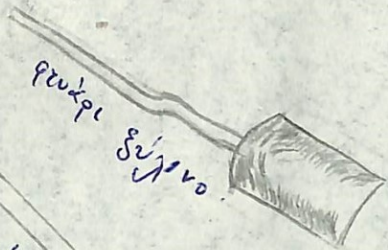
- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἡ ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστὰς (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσοπληθεῖς, καλούμενοι ἀλωμαστὰς καὶ ἀγωνιστὰς), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν Δυνι.Θικ.

ἰδιμοί... ἀγωνιστὰς... καὶ... πολλὰ... ζῶα... ἀναμαζίαι...
... βαλμάδες... καὶ... ἀλωμαστὰς... Πολλοὶ γεωργοὶ
ἀγωνίσταν... καὶ... μέ... ἰδίοι... καὶ... ζῶα... τους.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἄρα... ..

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

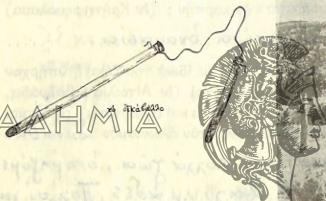
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου·
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος στεροφυλός

ξύλο κοπανιστοῦ εἰς τὸ κοπάνισμα
μικροῦ σιτοῦ δημητριακῶν.

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ...

Τραγουδοῦντε... ἔλεγε... γυναικί... ἀνδρῶν... τρα...
... δίστιχα... Διὸ... ἀνδρῶν... εἰδυσά...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταίριος κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ...

ἔρχονται... δίστιχα... γυναικί... ἀνδρῶν... χωρίων...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... ἔρχετο... γυναικί... ἀνδρῶν...

λε... γυναικί... ἐπιγινε...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Δ.εὺ...ἐκαρφώνετο...εἴποτε.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.. Μὲ...δευριάνη.....

ζύγινο...ἢ...γιδερένια.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

οἱ...ιδιοι...οἱ...γεωργοὶ...ἄνδρες...καὶ...γυναῖκες...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινας τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

τὰ...στάχυα...καὶ...καρέμεναν...ἄρχειται...ἐξέμεντο..
ἀκροκόμπια...καὶ...τὰ...μτυκασθεαν...γὰρ νὰ χεῖ...
θευ...γὰρ...τὴν...αὐράν...τοῦ...δευριανισθ.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *Με .
 το . ξύζινον . γτυνάρι . καὶ . γέ . ἀκούηαι (βαίρωματι . δαί) . .*

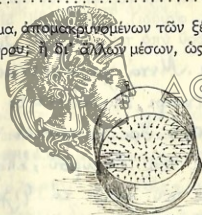
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

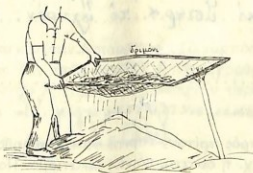
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο σαλὸ δερμάτινο

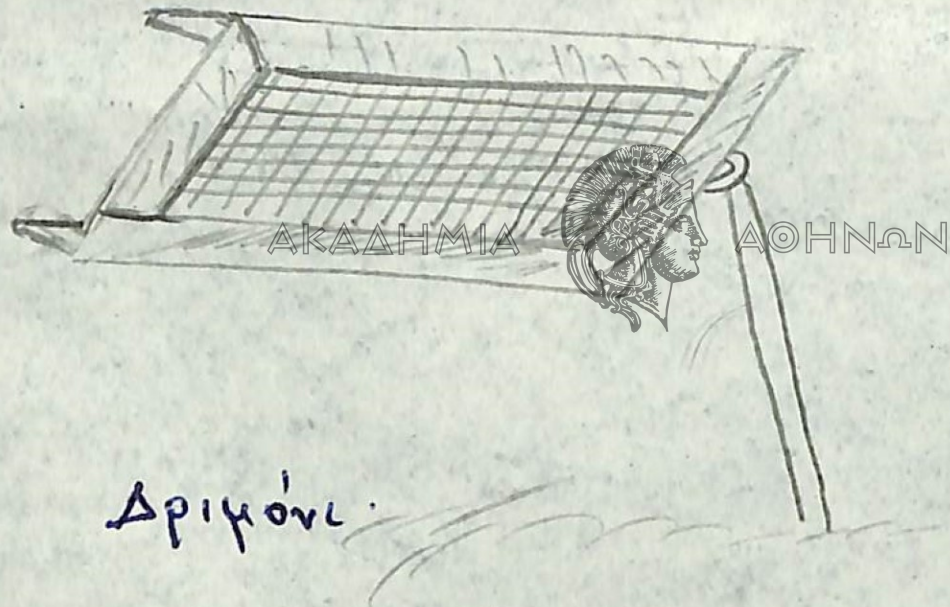

κόστροι ἢ ἀριλόγοι

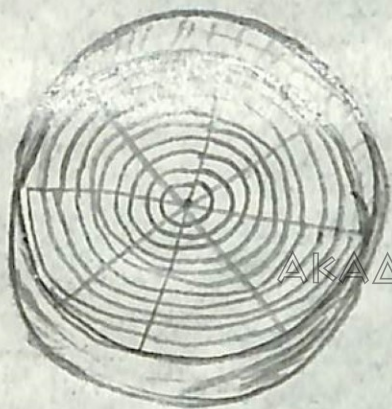

δερμόνι

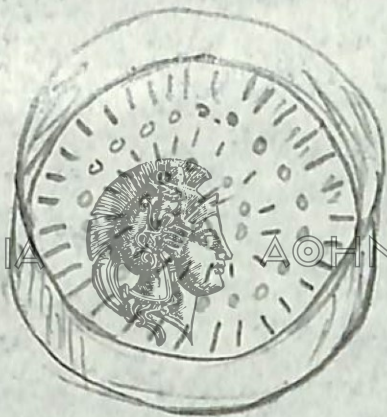
νων με' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

ΚΟΒΚΙΝΑ

ΒΑΡΩΜΑΤΙΔΑ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. *Σωρεῖται γὰρ τὸ ξύχινον. γέναντι. Μὲτὰ χαράσσειται. σταυρὸς καὶ μύλος. ὁ φτυάρι. ἔκαστος ἐκείτο. εἰς τὸ κέντρον. ὁ γεωργὸς. πού. θά. γὰρ πρὸς. ὁ. εἰτάρι. ἐκάνε. τὸ. ἐκ. γέναν. καὶ. εἰταυρὸς. ἐκάνει. γὰρ. εἰταίρι. ἐκ. θέρ. καὶ. καὶ. καὶ. ξίχινον. ....*
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Πρῶται. μετέφερον. σὺ. ἐπὶ. καὶ. τοῦ. καρποῦ. καὶ. ὕστερα. τὸ. ἄχυρόν. ....*

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). **Εἰς. 20. ἄλμα**

Μαριεβάχλο.. η.. δμῆτι.. παρσούει του δέματιστο
μαί το.. αλμυράκινο.. αί τό.. δρνις.. ήτο ζέναν.. Διά τιν ρέτρ-
αιν.. έχρημασοίτο.. δοχίον.. όνομαζόρεται.. Κάρτο
ωστ χωρούε το ονάδας.

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιότικο,

δ) τὸ ἀλωνατάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-

γραφίας αὐτῶν) Ἐ. μακαρίοι. ἔρα. χρόνια. εὐφροσύνη.

...έτσι... το... κάπνο... Μεχόζιου... μερικής... με... τεχνική
...αετρεγίου... και... Η... τεχνική... διακρίσεων... μετρίκι.

- 3) Ποῦ ἀπέθηκευτο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-

...μάζονται καναλιές.....

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ ; Εἰς ἀποδήμην... καὶ γέ...
 γέ... ὡς τὸν ὅς... ἢ τὸν ἄρκος...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Μετὰ... τὸ... ἀλώνισμα... (ἐν... ἐν... ἐν...)
 καὶ... ἀπὸ... ἐν... ἐν... ἐν...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον ὁκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαίθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς... ἐθίμην... τοῦτο... ἐλάμβανε... χώραν... μόνον...
 εἰς... Ἀποκριές... ἡ... ἀναβάσαν... εἰς... τὴν...
 εἰς... τοῦ... χωρίου... πρὸς... νύχτων...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

.....*Μυχτέρι*.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;...

.....*Συνήθως νέοι 15-20 ετών*.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.

Τὰ κλείπτουν ; "Αν ναί, από ποιον μέρος ; *Οί νεοί έφερον*

ή από ιδιαιτά τους.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

.....*Καί' ε' ένας έφερε δεμάτι από τά εήίτε του*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

.....*Καί' τά μυχτέρια μόνον έχούρουαν, χωρίς*
έργαλα.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

.....*Σηακίως οί γυναιότεροι πηδούσαν εν φωτιά*.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

ἴδιον.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) Ἐκαίεται.....

καθαυτότερον... μετὰ... τοῦ... Ἀντιωάβχα... ὁμοίω...
... τοῦ... ἀνδρὸς (Ιούδας)... τοῦ... κρεμόμενον... ἀπὸ... πάλιν...
... τοῦ... ἀφ' οὗ... ὡρῶν... τοῦ... ἀνταρραχθέντων...
... τοῦ... ἀνταρραχθέντων... ὡρῶν... τοῦ... ἀνταρραχθέντων...

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ